MT

2009/ECFIN/033

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Brussel 4.3.2010
KUMM(2010)69 finali

RAPPORT MILL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

DWAR L-OPERAZZJONIJIET TA' TEĦID U GĦOTI B'SELF TAL-UNJONI EWROPEA FL-2008

WERREJ

1. Introduzzjoni 3
2. L-Attivitajiet ta' self tal-Unjoni Ewropea........ 4
2.1. Deskrizzjoni 4
2.2. Il-Faċilità BTP........ 5
2.3. Il-faċilità MFA 7
2.4. Il-faċilità Euratom 8
3. L-Attivitajiet ta' self tal-Unjoni Ewropea........ 9
3.1. Deskrizzjoni 9
3.2. BTP 9
3.3. MFA 10
3.4. Euratom 10
4. Bank Ewropew tal-Investiment — operazzjonijiet ta' self barra mill-Komunità........ 11
4.1. L-attivitajiet ta' self tal-BEI........ 11
4.1.1. Deskrizzjoni 11
4.1.2. Il-Volum ta' firem........ 12
4.1.3. L-impatt tal-attivitajiet ta' self tal-BEI fuq il-baġit tal-UE........ 12
4.2. L-attivitajiet ta' self tal-BEI........ 13

1. INTRODUZZJONI

Id-deċiżjonijiet tal-Kunsill li jistabbilixxu d-diversi strumenti ta' self tal-Unjoni Ewropea jeħtieġu li kull sena, il-Kummissjoni tinforma lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew dwar l-użu li jsir minn dawn l-istrumenti. Sabiex jintlaħqu dawn ir-rekwiżiti ta' informazzjoni, dan ir-rapport jiddeskrivi l-operazzjonijiet għal kull wieħed mill-oqsma kkonċernati.

B'mod partikolari, dan ir-rapport fih preżentazzjoni fil-qosor dwar operazzjonijiet ta' teħid u għoti b'self permezz tal-appoġġ tal-bilanċ tal-pagamenti lill-Istati Membri (BTP) li mhumiex fiż-żona tal-Euro, u l-għajnuna makro-finanzjarja (MFA - macro-financial assistance) pprovduta mill-Komunità lill-pajjiżi terzi, kif ukoll garanziji marbuta ma' self mill-Komunità. Barra minn hekk, ir-rapport jipprovdi informazzjoni dwar l-attivitajiet ta' teħid u għoti b'self tal-Euratom.

Biex ikun hemm stampa sħiħa tal-attivitajiet ta' self, id-deċiżjonijiet rispettivi tal-Kunsill[1] dwar l-attivitajiet ta' self tal-BEI barra l-Komunità jeħtieġu li l-Kummissjoni tinforma lill-Kunsill u lill-Parlament fuq bażi annwali bis-sitwazzjoni tal-operazzjonijiet ta' finanzjar (self u garanziji ta' self) mill-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI) garantiti bil-baġit tal-Unjoni fil-pajjiżi fil-fażi ta' pre-adeżjoni, fil-pajjiżi Mediterranji, tal-Ewropa tal-Lvant, tal-Kawkasu tan-Nofsinhar u r-Russja, tal-Ażja u tal-Amerika Latina u tar-Repubblika tal-Afrika t'Isfel.

1 Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 97/256/KE, kif emendata bid-Deċiżjonijiet tal-Kunsill 98/348/KE u 98/729/KE, li tkopri l-perjodu 01.02.1997-31.01.2000 (il-"Mandat Ġenerali 1997-2000"), u d-Deċiżjoni tal-Kunsill 2000/24/KE, sostitwita bid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/580/KE tat-23 ta' Ġunju 2008 (verżjoni kodifikata), li tkopri l-perjodu 01.02.2000-31.01.2007 (il-"Mandat Ġenerali 2000-2006"). Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/786/KE (Azzjoni ta' Rikostruzzjoni u Riabilitazzjoni wara t-Terrimot fit-Turkija (TERRA)) tikkostitwixxi estensjoni tal-mandati ġenerali. Barra minn hekk, id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2001/777/KE stabbiliet azzjoni speċjali ta' self għal proġetti ambjentali magħżula fil-port tal-Baħar Baltiku tar-Russja taħt id-Dimensjoni tat-Tramuntana. Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2005/48/KE stabbiliet mandat separat għal ċerti tipi ta' proġetti fir-Russja u fl-Istati Indipendenti Ġodda tal-Punent (l-Ukraina, ir-Repubblika tal-Moldova u l-Belarus). Fl-aħħar nett, id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2006/1016/KE stabbiliet mandat ġenerali ġdid li jkopri l-perjodu 01.02.2007-31.12.2013 (il-'Mandat Ġenerali 2007-2013'), sostitwita bid-Deċiżjoni 2009/633/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

2. L-ATTIVITAJIET TA' SELF TAL-UNJONI EWROPEA

2.1. Deskrizzjoni

Appoġġ finanzjarju għall-Istati mhux membri u għall-Istati Membri mhux taż-żona tal-euro huwa pprovdut mill-Kummissjoni permezz ta' bażijiet legali differenti, skont iż-żoni ġeografiċi kkonċernati u l-għanijiet mixtieqa.

Operazzjonijiet finanzjarji amministrati mill-Kummissjoni permezz ta' bosta deċiżjonijiet tal-Kunsill ġeneralment jieħdu sura ta' self bilaterali (appoġġ makro-finanzjarju lill-Istati mhux membri (MFA) jew appoġġ għall-bilanċ tal-pagamenti lill-Istati Membri mhux taż-żona tal-euro (BTP)), fejn il-Komunità tgħin biex jiġi ristabbilit il-bilanċ makro-ekonomiku tal-pajjiż. L-istrument tas-self tal-Euratom huwa disponibbli għal operazzjonijiet ta' finanzjar fl-Istati Membri u ċerti Stati mhux membri (l-Armenja, ir-Russja u l-Ukraina).

Kull self MFA, BTP jew Euratom huwa bbażat fuq operazzjoni back-to-back. Fi kliem ieħor, l-ammonti li jridu jitħallsu (imgħax u/jew somma prinċipali), il-valuta u d-dati tal-ħlas tas-self jaqblu mal-ammonti li jridu jitħallsu, il-valuta u d-dati tal-ħlas tat-tranżazzjoni ta' self oriġinali.

Tabella 1: Ħlas ta' self għal għajnuna makro-finanzjarja, Eurotom lill-Istati mhux membri, u self għall-Bilanċ tal-Pagamenti lill-Istati Membri li mhumiex fl-euro.

EUR miljuni

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Total
Ir-Rumanija			**50**						50
Pajjiżi tat-'Tkabbir' subtotali (Stati Membri mill-01.01.2007)	**0**	**0**	**50**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**50**
L-Albanija(1)						**9**			9
Il-Bożnja u Ħerzegovina(2)	**10**			**10**		**10**			30
fYRoM(3)	**10**	**12**	**28**						50
Is-Serbja u l-Montenegro(4)	**225**		**40**		**15**				280
It-Taġikistan(6)	**60**								60
Il-Lebanon(7)									0
Subtotal MFA	**305**	**12**	**168**	**10**	**15**	**10**	**0**	**0**	**479**
Euratom(8)	**40**	**40**	**25**	**65**	**215**	**51**	**39**	**16**	**491**
BTP(9)								**2 000**	**2 000**
Total Kumplessiv	**345**	**52**	**143**	**75**	**230**	**70**	**39**	**2 016**	**2 970**

(1) Saret għotja ta' EUR 3 miljuni lill-Albanija fl-2005 u għotja oħra ta' EUR 13-il miljun fl-2006.
(2) Il-ħlas tas-self sar flimkien mal-ħlas ta' għotjiet ta' EUR 10 miljuni fl-2000. Għotja oħra ta' EUR 15-il miljun tħallset fl-2001 u ta' EUR 25 miljun fl-2003. Fl-2005 nħarġu EUR 15-il miljun f'għotjiet.
(3) L-eks Repubblika Jugożlava tal-Maċedonja. Għotja ta' EUR 10 miljuni tħallset fl-2001, waħda ta' EUR 10 miljuni fl-2002 u oħra ta' EUR 18-il miljun fl-2003.
(4) Għotja ta' EUR 115-il miljun tħallset lis-Serbja u l-Montenegro fl-2002, waħda ta' EUR 35 miljun fl-2003, waħda ta' EUR 10 miljuni fl-2004 u oħra ta' EUR 25 miljun fl-2005.
(5) Fl-2001 EUR 35 miljun tħallsu lill-Kożovo u EUR 13-il miljun lill-Montenegro, mogħtija taħt sura ta' appoġġ baġitarju. Fl-istess sena għotja oħra ta' EUR 15-il miljun tħallset lill-Kożovo, segwita minn għotja oħra ta' EUR 15-il miljun fl-2002.
(6) Taġikistan: Dan is-self sar flimkien mal-ħlas ta' għotjiet li jammontaw għal EUR 14-il miljun. Għotja oħra ta' EUR 7 miljuni tħallset fl-2003 (għalkemm ġiet deċiża fl-2002), u l-istess ammont fl-2005 kif ukoll fl-2006.
(7) Għajnuna makro-finanzjarja lil-Lebanon taħt sura ta' self ta' EUR 50 miljun. Somma mħallsa ta' EUR 25 miljun f'Ġunju 2009. L-ewwel ħlas ta' għotja ta' EUR 15-il miljun seħħ f'Diċembru 2008.
(8) Inklużi l-Bulgarija u r-Rumanija (Stati Membri mill-01.01.2007)
(9) Fit-2 ta' Diċembru 2008, l-ogħla limitu għall-ammont massimu ta' self li jingħata lil Stati Membri li mhumiex fiż-żona tal-euro permezz tal-faċilità tal-BTP żdied minn EUR 12-il biljun sa EUR 25 biljun. Fit-18 ta' Mejju 2009 l-limitu żdied għal EUR 50 biljun.
Ħlasijiet oħra ta' għotja għall-perjodu 2001 - 2008:
Għajnuna finanzjarja eċċezzjonali. Ħlasijiet ta' għotja lill-Armenja u l-Ġorġja li jammontaw għal, rispettivament, EUR 8 miljuni u EUR 10 miljuni fl-1998 u EUR 4 miljuni u EUR 9 miljuni fl-1999. Għotja oħra ta' EUR 6 miljuni saret lill-Ġorġja fl-2001. Għotja ta' EUR 11-il miljun tħallset lill-Armenja fl-2002. Aktar għotjiet lill-Armenja ta' EUR 5,5 miljuni u lill-Ġorġja 6,5 miljuni tħallsu fl-2004. Fl-2005, EUR 1,5 miljuni tħallsu lill-Armenja. Fl-2006, il-Ġorġja rċeviet żewġ għotjiet ta' EUR 11-il miljun kull għotja.
Ir-Repubblika tal-Moldavja: għotja ta' EUR 25-il miljun tħallset f'żewġ pagamenti fl-2008.

2.2. Il-Faċilità BTP

L-attivazzjoni tal-Bilanċ tal-Pagamenti (BTP) lill-Istati Membri li mhumiex fiż-żona tal-euro kienet il-ġrajja ewlenija tas-sena 2008 fl-operazzjonijiet ta' għoti b'self (u teħid) tal-Komunità Ewropea.

Din li ġejja hija taqsira tal-karatteristiċi ewlenin tal-faċilità BTP, l-attivitajiet ewlenin fl-2008 u l-evoluzzjoni mistennija fis-snin li ġejjin.

L-għajnuna BTP tieħu sura ta' self fuq medda medja ta' żmien pprovdut mill-Kummissjoni u ġeneralment tingħata flimkien mal-fondi pprovduti mill-FMI u selliefa oħra multilaterali, bħall-BIE, il-BERŻ jew il-Bank Dinji, jew għajnuna bilaterali mill-Istati Membri. Il-faċilità hija eċċezzjonali fin-natura tagħha u tiġi mmobilizzata fuq bażi ta' każ b'każ. Il-benefiċjarji potenzjali huma l-Istati Membri barra miż-żona tal-euro[2] li għandhom diffikultajiet gravi ta' bilanċ ta' pagamenti. L-għajnuna hija ta' natura makro-ekonomika (jiġifieri mhiex marbuta ma' użu speċifiku tal-fondi bħal fil-każ ta' għajnuna għal proġetti). Tingħata bil-patt li l-kundizzjonijiet ta' politika ekonomika jintlaħqu u għandha l-għan li ttaffi x-xkiel finanzjarju barrani globali tal-Istati Membri u ġġib lura l-vijabilità tal-bilanċ tal-pagamenti. Kundizzjonijiet bħal dawn jintlaħaq ftehim dwarhom bejn il-Kummissjoni (wara konsultazzjoni mal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali) u l-Istat Membru f'memorandum ta' ftehim iffirmat qabel l-implimentazzjoni tal-ftehimiet ta' self. L-għajnuna tirfed l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' aġġustament maħsuba biex isolvu dawn id-diffikultajiet. Il-verifika ta' dawn il-miżuri hija pre-kundizzjoni għall-ħlas ta' kwalunkwe pagament b'self.

Bosta operazzjonijiet li nħolqu fl-1975[3] bl-għan li jappoġġjaw il-bilanċ tal-pagamenti tal-Istati Membri li jkunu f'diffikultajiet jew f'theddida ta' diffikultajiet finanzjarji partikolari ġew stabbiliti mill-Komunità tul l-għoxrin sena li segwew b'self iffinanzjat b'operazzjonijiet passivi ta' dejn.

L-għadd ta' Stati Membri eliġibbli li żdiet wara t-tkabbir u l-intensità tal-kriżi finanzjarja internazzjonali ħolqu l-ħtieġa li l-faċilità tal-BTP tiġi attivata u estiża f'Diċembru 2008[4] minn EUR 12-il biljun għal EUR 25 biljun bħala reazzjoni għall-ħtiġijiet potenzjali. Żieda oħra sa EUR 50 biljun fil-limitu massimu tal-faċilità ta' self ġenerali ġiet deċiża f'Mejju 2009[5] biex ikun hemm reazzjoni minnufih għal xi talba oħra ta' għajnuna għall-BTP.

Fl-2008, il-faċilità ġiet attivata mill-ġdid biex tgħin lill-Istati Membri li mhumiex fl-euro jegħlbu d-diffikultajiet ta' bilanċ ta' pagamenti li jirriżultaw mill-kriżi finanzjarja. Fl-4 ta' Novembru 2008 l-Kunsill ddeċieda jipprovdi għajnuna finanzjarja fuq medda medja ta' żmien lill-Ungerija li twassal sa EUR 6,5 biljuni [6]permezz tal-faċilità tal-bilanċ tal-pagamenti għall-Istati Membri li mhumiex fl-euro. L-għajnuna finanzjarja tal-UE ngħatat biex tinġieb lura l-fiduċja tal-investitur fi żmien meta l-Ungerija kienet mhedda b'mod gravi minn diffikultajiet fil-bilanċ tagħha ta' pagamenti kurrenti bħala riżultat ta' volatilità għolja tas-suq finanzjarju u nuqqas ta' ċertezza kif ukoll ambjent ta' ffinanzjar imfixkel b'mod gravi għall-

---

2 Fl-1 ta' Ottubru 2009, l-Istati Membri li ġejjin ma kinux adottaw l-euro: Il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, l-Estonja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Litwanja, il-Polonja, ir-Rumanija, l-Iżvezja u r-Renju Unit.

3 Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 397/75 tas-17 ta' Frar 1975 li jistabbilixxi mekkaniżmu ġdid magħruf bħala l-Mekkaniżmu ta' Self tal-Komunità (MSK) biex jgħin lil xi wħud mill-pajjżi tal-KE jegħlbu żbilanċ ta' kontijiet kurrenti mhux sostenibbli kkawżati mill-ewwel żieda qawwija fil-prezz taż-żejt.

4 Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1360/2008 tat-2 ta' Diċembru 2008 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 332/2002 li jistabbilixxi faċilità li tipprovdi għajnuna finanzjarja għal medda ta' żmien medju għall-bilanċi tal-pagamenti tal-Istati Membri.

5 Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 431/2009 tat-18 ta' Mejju 2009 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 332/2002 li jistabbilixxi faċilità li tipprovdi għajnuna finanzjarja għal medda ta' żmien medju għall-bilanċi tal-pagamenti tal-Istati Membri.

6 Deċiżjoni tal-Kunsill 2009/102/KE tal-4 ta' Novembru 2008.

biċċa l-kbira tal-aħħar tliet xhur tal-2008. Il-ħsieb kien li jitħallsu EUR 6,5 biljuni ta' self f'erba' pagamenti. Fid-9 ta' Diċembru 2008 tħallas l-ewwel pagament ta' EUR 2 biljuni. Il-bilanċ kellu jitħallas fl-2009[7] jew fl-2010 hekk kif jintlaħqu bil-mod il-mod il-kundizzjonijiet ta' politika ekonomika.

Il-BTP huwa mistenni li jirrappreżenta parti kbira tal-attività ta' self tal-UE f'termini ta' volum. Fl-2009, il-Kunsill ddeċieda li jgħin żewġ pajjiżi addizzjonali permezz tal-faċilità tal-BTP:

- EUR 3,1 biljun għal-Latvja (Deċiżjoni tal-Kunsill 2009/290/KE tal-20 ta' Jannar 2009), u
- EUR 5 biljuni għar-Rumanija (Deċiżjoni tal-Kunsill 2009/459/KE tas-6 ta' Mejju 2009).

2.3. Il-faċilità MFA

Tagħrif fid-dettall dwar operazzjonijiet MFA jinsabu fir-Rapport annwali tal-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew dwar l-implimentazzjoni tal-MFA lil pajjiżi terzi[8]. Il-karatteristiċi ewlenin tal-faċilità MFA, l-attivitajiet ewlenin fl-2008, u l-evoluzzjoni mistennija fis-snin li ġejjin jistgħu jitqassru kif ġej.

L-għajnuna makro-finanzjarja (MFA) bħala self u/jew għotjiet tappoġġja l-isforzi ta' riforma politika u ekonomika tal-pajjiżi benefiċjarji u hija implimentata flimkien mal-istituzzjonijiet ta' Bretton Woods. Il-karatteristiċi ewlenin tal-MFA tal-Komunità huma: il-karattru eċċezzjonali ta' din l-għajnuna, il-fatt li tikkomplementa l-iffinanzjar mill-Istituzzjonijiet Finanzjarji Internazzjonali (IFI), u l-kundizzjonalità makro-ekonomika. B'koordinazzjoni mill-qrib mal-Fond Monetarju Internazzjonali (FMI) u l-Bank Dinji, l-MFA Komunitarja, imfassla skont il-ħtiġiet speċifiċi tal-pajjiżi, appoġġat diversi pajjiżi terzi bl-għan ġenerali li tiġi stabbilizzata l-qagħda finanzjarja u li jiġu stabbiliti ekonomiji li jkunu orjentati lejn is-suq.

L-operazzjonijiet ta' self tal-MFA jitħallsu ġeneralment f'ħafna pagamenti, hekk kif u meta jintlaħqu l-miri ewlenin ta' kondizzjonalità makro-ekonomika. Kull ħlas huwa marbut ma' tranżazzjoni ta' self passiv mill-Kummissjoni. F'każ ta' sitwazzjoni ta' nuqqas ta' ħlas bħala riżultat ta' nuqqas mill-pajjiż benefiċjarju li jwettaq l-obbligi tiegħu ta' ħlas, il-Kummissjoni tista' tattiva l-Fond ta' Garanzija għall-Azzjonijiet Esterni[9] biex is-self passiv korrispondenti magħmul mill-Kummissjoni ma jiġix affettwat.

Ħlasijiet f'għotjiet u self magħmula permezz ta' dan l-istrument mill-2001 lil hawn jinsabu fit-Tabella 1 hawn fuq.

L-attivitajiet ewlenin tal-MFA fl-2008 huma marbuta ma' negozjati mal-awtoritajiet rilevanti u kienu kkonċentrati fuq dawn li ġejjin:

- Il-kundizzjonijiet tal-għajnuna lil-Lebanon (Memorandum ta' Ftehim u Ftehim ta' Self iffirmati fit-18 u d-19 ta' Diċembru 2008 rispettivament). Il-programm MFA mal-Lebanon jikkonsisti f'għotja ta' EUR 30 miljun u self ta' EUR 50 miljun, li t-tnejn li huma għandhom

[7] Żewġ ħlasijiet adizzjonali ta' EUR 2 biljun u EUR 1,5 biljun tħallsu f'Marzu u Lulju 2009 rispettivament.

[8] Għadu mhux ippubblikat għall-2008. Għall-2007, ara COM/2008/520.

[9] Ara r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009.

jitħallsu f'żewġ pagamenti. Il-ħlas tal-ewwel parti tas-self (EUR 25 miljun) sar kmieni f'Ġunju 2009, u l-ħruġ tat-tieni parti huwa ppjanat għall-2010 (kemm-il darba jintlaħqu l-kundizzjonijiet marbuta ma' din l-għajnuna).

- Ir-regolarizzazzjoni tal-firda bejn is-Serbja u l-Montenegro tas-self tal-MFA mogħti f'isem l-ex Repubblika Federali tal-Jugoslavja. Fit-2 ta' Ottubru 2008, il-Kunsill addotta d-Deċiżjoni 2008/784/KE li tistabbilixxi passiv separat tal-Montenegro u tnaqqas proporzjonalment il-passiv tas-Serbja fir-rigward ta' self fit-tul mogħti mill-Komunità lill-Unjoni tal-Istati tas-Serbja u l-Montenegro (magħrufa qabel bħala r-Repubblika Federali tal-Jugoslavja) skont id-Deċiżjonijiet 2001/549/KE u 2002/882/KE[10] li jawtorizzaw lill-Kummissjoni li tiffirma ftehim separat ta' self mal-awtoritajiet tal-Montenegro. Din id-deċiżjoni hija sempliċement ir-riżultat tal-indipendenza tal-Montenegro f'Ġunju 2006 u ta' ftehim milħuq bejn is-Serbja u l-Montenegro f'Lulju 2006 biex jalloka d-djun esterni bejn iż-żewġ stati separati. Mhux jinħolqu xi obbligi ġodda għall-Komunità u m'hemmx implikazzjonijiet baġitarji. Hekk kif jintlaħaq u jidħol fis-seħħ ftehim ta' self mal-Montenegro waħdu (mistenni sa tmiem l-2009), id-djun attwali tas-Serbja jiġu aġġustati mill-ġdid.

- Fl-2008 l-Kummissjoni temmet l-implimentazzjoni tal-programm ta' għajnuna makro-finanzjarja li tammonta għal EUR 45 miljun għar-Repubblika tal-Moldova deċiża mill-Kunsill fis-16 ta' April 2007. It-tielet u r-raba' pagament tal-għotja (EUR 10 miljuni u EUR 15-il miljun rispettivament) inħarġu f'Ġunju u Diċembru 2008. Il-programm kien parti mill-pakkett finanzjarju bħala appoġġ għall-arranġament li l-gvern għandu mal-FMI permezz tal-Faċilità għat-Tnaqqis tal-Faqar u għat-Tkabbir (PRGF) li jmur lura sa Mejju 2006 u li jagħlaq f'Mejju 2009.

- F'Diċembru 2008, il-Kummissjoni rrilaxxat l-ewwel pagament ta' għotja ta' EUR 15-il miljun permezz tal-programm ta' għajnuna makro-finanzjarja lil-Lebanon approvata fl-10 ta' Diċembru 2007.

- Ma kien hemm l-ebda ħlasijiet ta' self permezz tal-MFA fl-2008.

L-MFA tiffoka fuq ir-reġjuni ġirien, bħall-Balkani tal-Punent u l-Kawkażu. L-impatt tal-kriżi ekonomika u finanzjarja attwali kien gravi b'mod partikolari f'dawn ir-reġjuni. Minħabba f'dan, bosta pajjiżi ġirien u fl-istadju ta' pre-adeżjoni avviċinaw lill-Kummissjoni b'mod formali jew informali b'talbiet għal MFA, u l-Komunità kellha tiffaċċja attività qawwija fl-2009 biex tilqa' t-talbiet li jaqgħu taħt din il-faċilità. Huwa diffiċli tbassar għal kemm żmien aktar se ddum din it-talba għolja, iżda madankollu se tkun marbuta mar-ritorn ġenerali lejn in-normalità fil-pajjiżi aktar żviluppati ekonomikament.

2.4. Il-faċilità Euratom

Il-faċilità ta' self Euratom tista' tintuża biex tiffinanzja proġetti ġewwa l-Istati Membri (Deċiżjoni tal-Kunsill 77/270/Euratom) jew f'ċerti pajjiżi terzi (l-Ukraina, ir-Russja jew l-Armenja) (Deċiżjoni tal-Kunsill 94/179/Euratom). Dawn l-operazzjonijiet ta' self jittieħdu mill-baġit u l-Kummissjoni tiffinanzjahom *back to back* billi tissellef mis-suq finanzjarju. Fl-1990 il-Kunsill stabbilixxa limitu ta' self passiv ta' EUR 4 biljuni li minnhom ġew deċiżi

10 ĠU L 269, 10.10.2008, p. 8.

madwar EUR 3,4 biljuni. Fl-2002 il-Kummissjoni pproponiet żieda fil-limitu tas-self minn EUR 4 biljuni għal EUR 6 biljuni, li dwaru għad ma ntlaħaqx ftehim fil-Kunsill.

L-attivitajiet tal-Euratom fl-2008 ffukaw fuq it-tieni ħlas (USD 22 miljun) permezz tal-proġett K2R4. Fid-29 ta' Settembru 2004 l-Kummissjoni approvat self ta' ammont totali f'EUR ekwivalenti għal USD 83 miljun għall-aġġornament tas-sikurezza tal-unitajiet ta' qawwa nukleari magħrufa bħala Unità 2 Khmelnitsky u Unità 4 Rovno fl-Ukraina. Is-self sar effettiv fis-7 ta' Lulju 2006 wara verifika li l-kundizzjonijiet kollha ta' qabel tal-ftehim tas-self kienu ntlaħqu b'mod sodisfaċenti. Sar l-ewwel pagament ta' EUR 39 miljun fil-15 ta' Marzu 2007. Fis-6 ta' Ottubru 2008, sar it-tieni pagament ta' USD 22 miljun (ekwivalenti għal EUR 15,2 miljuni), wara l-operazzjoni ta' self passiv korrispondenti.

Fl-2009 l-attività ta' għoti u teħid b'self kellha tinkludi l-pagament tat-tielet parti[11] skont il-ftehim ta' self għall-proġett K2R4 (USD 10,3 miljuni) fl-Ukraina.

3. L-ATTIVITAJIET TA' SELF TAL-UNJONI EWROPEA

3.1. Deskrizzjoni

Sabiex jiġu ffinanzjati l-attivitajiet ta' self deċiżi mill-Kunsill, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tissellef fondi fuq is-suq kapitali f'isem il-Komunità rispettiva (KE, Euratom). Għal kull strument (self BTP, MFA u Euratom) il-mekkaniżmu tal-operazzjoni ta' teħid u għoti jiġi ddeterminat skont il-bażi legali rispettiva. Hemm rabta mill-qrib *'back-to-back'* bejn operazzjoni ta' self passiv u l-operazzjoni ta' self marbuta magħha, u dan jiżgura li l-baġit tal-UE huwa ħieles minn kull rata ta' mgħax jew riskju ta' munita barranija.

3.2. BTP

F'Novembru 2008 l-KE kkonkludiet impenn ta' self ta' EUR 6,5 biljuni mar-Repubblika tal-Ungerija permezz tal-faċilità BTP. L-ewwel pagament ta' EUR 2 biljuni ġie ffinanzjat fid-9 ta' Diċembru 2008 permezz tal-ħruġ ta' bond ta' tliet (3) snin.

Il-ħruġ tal-bond rega' ġab lura lill-KE bħala entità ta' ħruġ lejn is-suq tal-bonds bil-punt ta' riferiment tal-euro. Il-bond intlaqa' tajjeb ħafna fis-suq. Billi l-interess tal-investituri kien wieħed qawwi, il-bond inħataf malajr. Il-klassijiet kollha importanti ta' investituri kienu rrappreżentati fit-tqassim finali, inklużi l-banek ċentrali, il-fondi tal-investiment, it-teżori tal-banek u l-kumpaniji tal-assikurazzjoni. Il-prezz tal-bond kien qrib l-aħjar prezz fil-grupp tiegħu ta' referenza, is-settur tas-Sovereign Supranational Agency (SSA), bi qbil ma' entitajiet ta' ħruġ bħal EIB, KFW u SFEF.

---

[11] L-aħħar pagament sar f'Ottubru 2009.

Ir-rendiment tas-suq sekondarju kien sodisfaċenti ħafna u kkonferma l-pożizzjoni tal-KE bħala entità ta' ħruġ ta' bonds b'punt ta' riferiment mill-aqwa. Din il-pożizzjoni ssaħħet b'bonds oħra ta' punt ta' riferiment maħruġa matul l-2009, fuq il-bażi mibnija bil-ħruġ tal-punt ta' riferiment tal-2008.

3.3. MFA

Ma kienx hemm iffinanzjar permezz tal-għajnuna makro-finanzjarja fl-2008.

3.4. Euratom

Inġabar ammont ta' USD 22 miljun għal Euratom fl-2008.

Tabella 2: Il-volum tal-operazzjonijiet ta' self passiv skont l-istrument finanzjarju mill-2001 sal-2008[12].

EUR miljuni

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
MFA	305	12	118	10	15	19		
Euratom	40	40	25	65	215	51	39	16
BTP								2000
Total	345	52	143	75	230	70	39	2016

12 Aktar tagħrif dwar il-bonds tal-KE jinsab fuq http://ec.europa.eu/economy_finance/financial_operation_instruments/market_operations59_en.htm.

Tabella 3: Self passiv totali tal-Unjoni Ewropea — ammonti mhux imħallsa fi tmiem kull perjodu 2000-2008[(1)]

EUR miljuni

	ECSC	Euratom	BTP	MFA	Total Unjoni Ewropea
2000	2 039			1 656	**3 695**
2001	1 386	40		1 633	**3 059**
2002	713	80		1 379	**2 172**
2003	431	105		1 372	**1 908**
2004	423	170		1 214	**1 807**
2005	440	385		1 080	**1 905**
2006	436	436		969	**1 841**
2007	400	474		786	**1 260**
2008	266	484	2 000	654	**3 404**

(1) Ir-rati ta' konverżjoni użati huma tal-31 ta' Diċembru ta' kull sena. Ammont oriġinali ta' self passiv, bil-pagamenti tas-somma prinċipali miżjuda jew imnaqqsa, kanċellazzjonijiet, annullamenti u aġġustamenti skont ir-rata tal-kambju.

4. Bank Ewropew tal-Investiment — operazzjonijiet ta' self barra mill-Komunità.

4.1. L-attivitajiet ta' self tal-BEI

4.1.1. Deskrizzjoni

Is-self li jingħata mill-BEI mir-riżorsi tiegħu huwa jew fil-forma ta' finanzjament dirett ta' proġetti individwali jew ta' self globali lill-intermedjarji finanzjarji, li mbagħad jallokaw il-fondi għal proġetti lokali fuq skala iżgħar. Ftit minn dan is-self barra mill-Komunità jibbenefika minn garanzija tal-baġit tal-Unjoni Ewropea u huwa, sakemm mhux speċifikat mod ieħor, is-suġġett prinċipali ta' dan ir-rapport. Taħt il-mandat estern attwali, il-BEI jista' wkoll jipprovdi garanziji ta' self. Il-BEI juża medda usa' ta' strumenti finanzjarji (inklużi l-ekwitajiet f'ċerti każi) permezz tal-faċilitajiet tiegħu stess ta' riskju[13] u meta jamministra riżorsi tal-Komunità jew tal-Istati Membri (speċjalment fil-pajjiżi tal-Mediterran u tal-AKP). Rapport għalih se jirrevedi l-operazzjonijiet tal-BEI mwettqa permezz tal-mandat estern.

13 F'Lulju 2009, il-Bord ta' Gvernaturi approva estensjonijiet għall-Faċilità ta' Pre-Adeżjoni u l-Faċilità II tas-Sħubija tal-Mediterran tal-BEI biex jippermetti l-investimenti indiretti fl-ekwitajiet fil-fondi tal-infrastruttura.

4.1.2. Il-Volum ta' firem

Il-volum totali tal-operazzjonijiet tal-BEI ffirmati żdied b'20% għal EUR 57,6 biljuni fl-2008, li minnhom ammont ta' EUR 51,5 biljuni ġew iffirmati mal-Istati Membri u EUR 6,1 biljuni ma' pajjiżi fi sħubija.

Self BEI fi Stati li mhumiex membri fl-2008 — Ħarsa ġenerali

EUR miljuni

	Baġit UE u riżorsi EDF(1)	**Riżorsi proprji permezz ta' Garanzija Komunità / Stati Membri**	**Riżorsi proprji permezz ta' faċilitajiet proprji tal-BEI**	**TOTAL**
Pajjiżi ta' Pre-Adeżjoni (Mandat 2007-2013)		2 009	1 444	3 453
Pajjiżi tal-Viċinat u fi Sħubija (Mandat 2007-2013)	62	1 365	33	1 460
AAL — l-Ażja u l-Amerika Latina (Mandat 2007-2013)		469		469
RSA — L-afrika ta' Isfel (Mandat 2007-2013)		203		203
Il-pajjiżi ACP-OCT(2)	336	225		561
Total	**398**	**4 270**	**1 477**	**6 145**

(1) Mogħtija u amministrati mill-BEI mir-riżorsi baġitarji tal-KE jew il-Fond Ewropew tal-Iżvilupp (EDF).

(2) Il-Pajjiżi tal-Afrika, il-Karibew, il-Paċifiku / Il-Pajjiżi u t-Territorji lil hinn mix-xtajta.

4.1.3. L-impatt tal-attivitajiet ta' self tal-BEI fuq il-baġit tal-UE[14].

Il-BEI jipprovdi l-iffinanzjar ta' proġetti kemm ġewwa kif ukoll barra mill-UE, b'garanzija parzjali mill-baġit tal-UE. L-attivitajiet ta' self iħallu impatt fuq il-baġit tal-UE meta dawn

14 Għall-impatt tal-garanziji mogħtija lill-BEI u l-impatt tas-self fuq riskju proprju tal-UE, ara r-rapport dwar il-garanziji kopert mill-baġit fil-31.12.2008, COM2009 (398).

ikunu akkumpanjati minn garanziji tal-Komunità, sussidji fuq l-interessi jew kundizzjonijiet speċjali li jistgħu jitqabblu ma' operazzjonijiet riskjużi għal min jislef.

Fid-19 ta' Diċembru 2006, il-Kunsill ta l-garanzija tal-Komunità lill-BEI kontra telf minħabba self u garanziji ta' self għal proġetti barra mill-Komunità (Deċiżjoni 2006/1016/KE[15]), li ġiet sostitwita bid-Deċiżjoni 2009/633/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009[16]. Il-garanzija Komunitarja hija ristretta għal 65 % tal-ammont aggregat tal-krediti li jinħarġu u tal-garanziji mogħtija, wara li jitnaqqsu l-ammonti rimborsati u jiżdiedu l-ammonti relatati l-oħra kollha. Il-limitu massimu għall-operazzjonijiet ta' finanzjament tal-BEI li jitwettqu skont dan il-mandat fil-perjodu 2007-2013 huwa ta' EUR 27 800 miljun, magħmul minn limitu bażiku ta' EUR 25 800 miljun u minn mandat mhux obbligatorju ta' EUR 2 000 miljun li l-Kunsill u l-Parlament jiddeċiedu jekk jattivawhx skont ir-riżultat tar-reviżjoni ta' nofs it-terminu li ssir fl-2010.

4.2. L-attivitajiet ta' self tal-BEI

Permezz tal-programm ta' ffinanzjar tal-2008 l-BEI ġabar ammont ta' EUR 59,5 biljuni. Din hija żieda sinifikanti b'paragun mal-2007 (EUR 54,7 biljuni jiġifieri +9%). Din iż-żieda sostanzjali seħħet fl-2008 f'ambjent diffiċli ta' ffinanzjar. Kienet ikkaratterizzata mill-volatilità, nuqqas ta' ċertezza tas-suq, u minn nofs Ottubru, ambjent ta' ffinanzjar imxekkel b'mod gravi. Għalhekk issokta s-serħan fuq tranżazzjonijiet ikbar u likwidi, u fuq livelli baxxi ta' talbiet għal ħruġ strutturat.

15 ĠU L 414. 30.12.2006, p.95.
16 ĠU L 190. 22.07.2009, p.1.